Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

9.11.2026. - 13.11.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 16.11.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA 6.11.2026. - 13.11.2026.

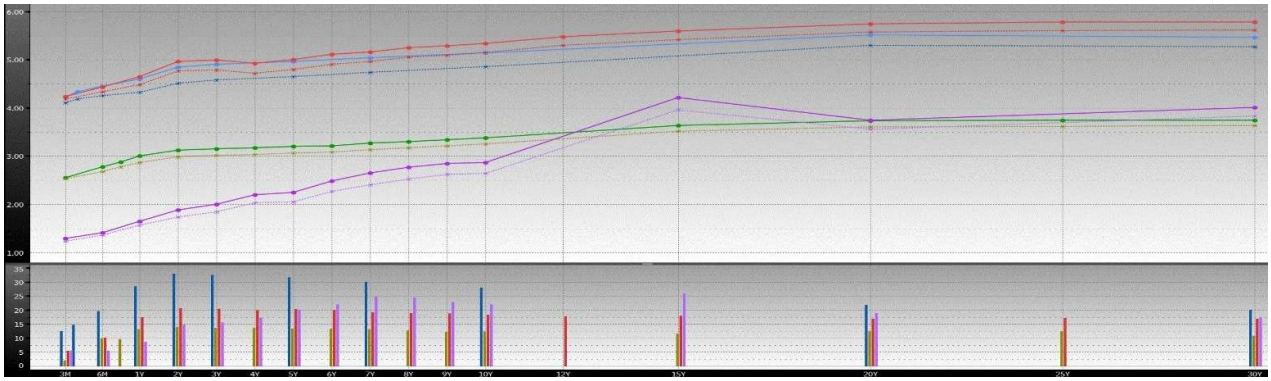
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	6.11.26	-	13.11.26	6.11.26	-	13.11.26	6.11.26	-	13.11.26	6.11.26	-	13.11.26
2 godine	2,99	-	3,13 ↗	4,51	-	4,84 ↗	4,77	-	4,97 ↗	1,74	-	1,88 ↗
5 godina	3,07	-	3,20 ↗	4,64	-	4,96 ↗	4,80	-	5,00 ↗	2,06	-	2,25 ↗
10 godina	3,25	-	3,38 ↗	4,86	-	5,14 ↗	5,15	-	5,34 ↗	2,65	-	2,87 ↗

Tabela 2: Prikaz krivih prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	6.11.26	-	13.11.26	
3 mjeseca	2,549	-	2,665	↗
6 mjeseci	2,676	-	2,768	↗
1 godina	2,874	-	3,005	↗

Grafikon 1: Prikaz krivih prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.11.2026. godine (pune linije) i 6.11.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi njemačkih državnih obveznica tokom sedmice zabilježili su povećanje nakon najava zvaničnika ECB-a da će ECB nastaviti s povećanjem kamatnih stopa zbog visoke inflacije.

Predsjednik Deutsche Bundesbank Nagel izjavio je da će, kako sada stvari stoje, biti potrebno povećati kamatne stope na sjednici u decembru te da će ECB sve uraditi da vrati inflaciju na 2%. Ako dođe do povećanja kamatnih stopa, one će, prema riječima Nagela, biti blago restriktivne za ekonomiju eurozone. Nagel je također izjavio da se njemačka ekonomija oporavlja brže nego što se očekivalo, iako su duboke strukturne reforme i dalje neophodne. Kritikovao je ideje populističkih stranaka u Europi za koje smatra da su čisto ekonomsko samoubistvo.

Guverner Banque de France Moulin izjavio je da vidi pozitivne znakove kada su u pitanju cijene energenata te da će u decembru biti poznato je li povećanje kamatnih stopa potrebno ili ne. Očekuje kontinuitet u ECB-u, nezavisno od toga ko preuzme mjesto predsjednika, De Cos ili Knot.

Glavni ekonomista ECB-a Lane smatra da je iz prudencijalnih razloga potrebno povećati kamatne stope u decembru, ako podaci ne budu značajno drugačiji u odnosu na dosadašnje. Očekuje ubrzanje temeljne i ukupne inflacije iznad 4% do kraja tekuće godine.

Član Upravnog vijeća ECB-a Vujčić izjavio je da će se pooštrenje monetarne politike nastaviti kako se inflacijski pritisci usljed rata u Iranu nastavljaju. Smjer putanje kamatnih stopa ostaje isti, rekao je Vujčić.

Član Upravnog vijeća ECB-a Cipollone smatra da je potrebno ubrzati razgovore o legislativnom okviru uvođenja digitalnog eura kako bi se izbjeglo kašnjenje i digitalna valuta uvela na vrijeme zbog geopolitičkih rizika.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP eurozona Q/Q	III kvartal	0,4%	0,4%	0,6%
2.	BDP eurozona G/G	III kvartal	1,3%	1,3%	1,2%
3.	Inflacija Njemačka	OKT	2,8%	2,8%	3,3%
4.	Inflacija Francuska	OKT	3,8%	3,7%	3,4%
5.	Stopa nezaposlenosti Francuska	III kvartal	8,4%	8,2%	8,3%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica tokom sedmice zabilježili su značajno povećanje nakon izjava zvaničnika Feda da će se povećanje kamatnih stopa nastaviti. Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica zabilježili su najveći sedmični skok od početka oktobra 2024. godine.

Predsjednik Feda u New Yorku Williams izjavio je da je inflacija previsoka te da su potrebne dodatne mjere kako bi se smanjila, a da se pri tome ne naruši stabilnost tržišta rada. Smatra da ima još dosta posla da se monetarna politika „postavi na pravo mjesto“. Njegovo mišljenje dijeli i predsjednica Feda u Clevelandu Hammack, koja je istakla potrebu da se zauzme još restriktivnija pozicija monetarne politike s obzirom na to da su primjetni sekundarni efekti inflacije.

Predsjednik Feda u Chicagu Goolsbee izjavio je da je inflacija raširena, da ide pogrešnim putem i da će odrediti putanju kamatnih stopa. Smatra da Fed treba ponovo uspostaviti svoj kredibilitet kada je u pitanju inflacija. S ovom izjavom se složio i predsjednik Feda u Richmondu Barkin koji je rekao da je daljnja putanja monetarne politike relativno poznata. Goolsbee je naglasio da se za Fed ništa ne mijenja nakon izbora na polovini mandata predsjednika Trumpa s obzirom na to da je Fed nezavisan i da je zadatak centralne banke da se fokusira na svoj mandat dovođenja u ravnotežu cijena i zaposlenosti.

Član FOMC-a Waller izjavio je da je spreman podržati povećanje kamatnih stopa za 25 baznih poena na sjednici u decembru, pa čak i za 50 baznih poena ako temeljna inflacija na mjesečnom nivou bude iznad 0,3%. Podržava povećanje od 25 baznih poena i u slučaju da dođe do smanjenja inflacije u oktobru jer su sekundarni efekti inflacije vidljiviji nego u prošlosti. Smatra da Fed neće povećavati kamatne stope za dodatnih 150 do 200 baznih poena jer bi to jako pogodilo ekonomiju.

Članica FOMC-a Logan izjavila je da je moguće da će brzina povećanja kamatnih stopa morati rasti te da je potrebna blago restriktivna monetarna politika. Smatra da su potrebna najmanje dva povećanja od po 25 baznih poena jer inflaciju nisu uzrokovale samo cijene energenata.

Član FOMC-a Schmid smatra da je trenutna monetarna politika povoljna za ekonomiju i da je inflacija prioritet.

Zamjenica predsjedavajućeg Feda Bowman smatra da su inflacijski pritisci uporni i da predstoji „još posla“ kako bi se inflacija vratila na ciljni nivo. Upozorila je da će i drugi faktori negativno uticati na ekonomiju poput turbulencija na tržištu dionica, viših prinosa na obveznice i jačeg USD.

Predsjednica Feda u Bostonu Collins izjavila je da podaci pokazuju visoku inflaciju koja se počela širiti kroz ekonomiju. Smatra da je pravac djelovanja za monetarnu politiku jasan iako nije htjela potvrditi koliko će još povećanja biti te kojom brzinom.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Inflacija M/M	OKT	0,3%	0,4%	0,6%
2.	Proizvođačke cijene M/M	OKT	0,4%	0,3%	1,4%
3.	Optimizam malih biznisa	OKT	98,2	97,8	97,9
4.	Prodaja postojećih nekretnina u milionima	OKT	3,85	3,75	3,97
5.	Budžetski deficit u mlrd. USD	OKT	317,5	404,1	27

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Grafikon 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen s nivoa od 1,1143 na nivo od 1,1023.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica snažno su porasli na sedmičnom nivou duž krive prinosa uz skoro paralelan rast od oko 20 baznih poena. FTSE 100 je na sedmičnom nivou porastao 2,14%, na 10.902,56 poena.
Glavni ekonomista BoE-a Pill izjavio je da će BoE vjerovatno morati povećati kamatnu stopu u decembru i ponovo početkom 2027. godine zbog rizika od viših cijena energenata, te da se na povećanje čekalo predugo. Tržišna očekivanja da bi se stopa naredne godine mogla približiti 5,00% ne smatra pretjeranim. Članica MPC-a BoE Greene ocijenila je da je restriktivnija monetarna politika ispravno rješenje kada je rast plata previsok (3,50%) i tržište rada aktivno, te da je manji rizik više povećati stopu i kasnije je smanjiti nego dozvoliti da inflacija izmakne kontroli. Zamjenica guvernera BoE-a Lombardelli navela je da se energetski šok ukorjenjuje u ekonomiji i da su sekundarni efekti inflacije vidljiviji, te je signalizirala novo povećanje stope u bližoj budućnosti, osim ako se inflacija naglo ne smanji.
Tržište procjenjuje vjerovatnoću povećanja od 25 baznih poena na sjednici 17. decembra na 75%, a u suprotnom u potpunosti očekuje povećanje 4. februara. Investitori očekuju tri povećanja od po 25 baznih poena do ljeta 2027. godine. Nacionalni institut za ekonomsko i društveno istraživanje ocijenio je da bi povećanje kamatne stope na 5,0% vratilo inflaciju na 2,0% 18 mjeseci ranije nego uz stopu od 4,25%, ali bi usporilo ekonomski rast.
Guverner BoE-a Bailey upozorio je da snažniji modeli vještačke inteligencije povećavaju cyber-rizike i da tržišta precjenjuju potencijalnu dobit od vještačke inteligencije. Naveo je i da privatni kredit i stablecoini mogu postati rizik za finansijsku stabilnost i prije nego što dostignu sistemsku veličinu. Pozdravio je predstojeće razgovore s EU o većem pristupu tržištu EU, ocijenivši da veća trgovinska otvorenost pomaže rastu produktivnosti i ekonomije.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Veliku Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP (Q/Q) – preliminarno	III kvartal	0,7%	0,7%	0,5%
2.	BDP (G/G) – preliminarno	III kvartal	1,9%	1,9%	1,4%
3.	Industrijska proizvodnja (M/M)	SEP	-0,4%	0,3%	0,7%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SEP	2,8%	3,1%	1,1%
5.	Prerađivačka proizvodnja (M/M)	SEP	-0,5%	0,7%	0,7%
6.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	SEP	3,8%	4,4%	2,5%
7.	Bilans robne razmjene – u milionima GBP	SEP	-19.200	-22.291	-19.610
8.	Trgovinski bilans – u milionima GBP	SEP	-2.100	-5.134	-2.567

Tokom protekle sedmice GBP je neznatno aprecirala prema EUR, pa je kurs EUR/GBP zabilježio smanjenje s nivoa od 0,8345 na nivo od 0,8344. U odnosu na USD, GBP je deprecirala, pa je kurs GBP/USD smanjen s nivoa od 1,3352 na nivo od 1,3214.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica snažno su porasli na sedmičnom nivou duž cijele krive prinosa uz zabilježeno povećanje nagiba krive. Aukcija petogodišnjih obveznica imala je solidnu potražnju, s koeficijentom pokrića od 3,67.

Indeks Nikkei 225 snažno je porastao na sedmičnom nivou za 6,46% na 61.142,35 poena. Najveće japanske banke povećale su prognoze dobiti za tekuću fiskalnu godinu i najavile otkup dionica, usljed rasta kamatnih stopa i snažne potražnje za kreditima.

Sažetak mišljenja s oktobarske sjednice MPC-a BoJ pokazao je da jedan član smatra da referentnu kamatnu stopu treba približiti neutralnom nivou. Član MPC-a BoJ Asada izjavio je da tempo daljnjih povećanja treba pažljivo razmotriti, upozorivši da bi ona mogla usporiti ekonomiju i oslabiti temeljnu inflaciju, imajući u vidu slabu potrošnju domaćinstava. Asada i Sato, koji su glasali protiv povećanja u septembru, imenovani su ove godine na prijedlog premijerke Takaichi.

Zamjenik guvernera BoJ-a Himino izjavio je da BoJ zasad ne planira mijenjati tempo prodaje ETF-ova, koji je povećan prošlog mjeseca. Premijerka Takaichi izjavila je da će vlada nastaviti koordinaciju s BoJ-om, ocijenivši da BoJ vodi odgovarajuću politiku za postizanje inflacijskog cilja od 2%. Vlada razmatra povećanje budžeta za odbranu za period od 2027. do 2031. na 60 biliona JPY, u odnosu na oko 43 biliona JPY za period od 2023. do 2027. godine.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Saldo trgovinskog bilansa – na osnovu platnog bilansa (u mlrd. JPY)	SEP	-225,8	-187,5	-687,7
2.	Vodeći CI indeks – preliminarno	SEP	116,6	116,4	118,0
3.	Narudžbe mašinskih alata (G/G) – preliminarno	OKT		42,5%	60,4%
4.	Potrošnja domaćinstava (G/G)	SEP	-3,0%	-6,8%	-3,1%
5.	Saldo tekućeg računa platnog bilansa (u mlrd. JPY)	SEP	3.300,0	2.372,3	3.993,1
6.	Indeks proizvođačkih cijena (M/M)	OKT	0,3%	0,7%	-0,2%
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	OKT	6,5%	7,1%	6,8%

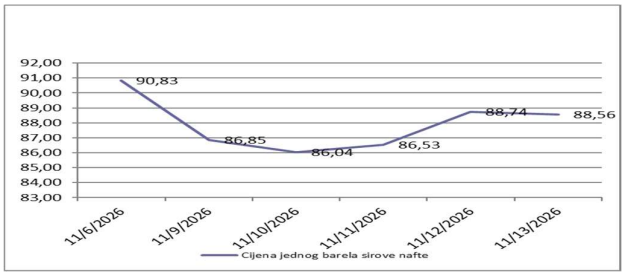
JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, dok je u odnosu na USD deprecirao. Kurs EUR/JPY smanjen je sa 176,65 na 176,10, a kurs USD/JPY povećan je sa 158,48 na 159,71. Zvaničnik za valutna pitanja Mimura izjavio je da su kretanja kursa posljednjih dana bila prebrza i da je prerano zaboraviti događaje ovog ljeta, aludirajući na devizne intervencije. Ministrica finansija Katayama ocijenila je da su nedavna kretanja JPY jednostrana i brza, poručivši da će Japan nastaviti blisku koordinaciju s ministarstvom finansija SAD i reagovati na odgovarajući način. Wall Street Journal objavio je da je Japan tokom intervencija u jednom danu potrošio 50 milijardi USD.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

NAFTA I ZLATO

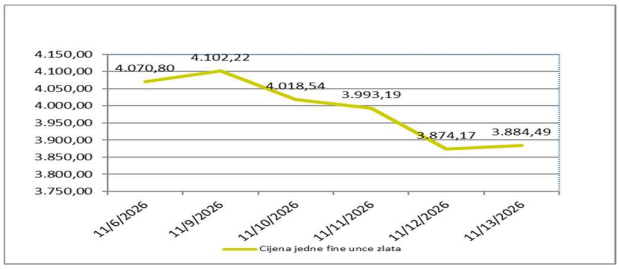
Na otvaranju tržišta u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 90,83 USD (EUR 81,51).
Na početku sedmice cijena nafte je snižena kako se povećavao optimizam da će sukob na Bliskom istoku biti zaustavljen. Predsjednik Trump izjavio je da trenutno nema razloga za vojnu operaciju, da je Iran vojno poražen i da postoji dobra šansa da se sve uskoro završi.
Utorak je obilježio dodatni pad cijene nafte kako su se šanse za postizanje mira na Bliskom istoku povećavale. Cijena je pala na najniži nivo od 31. augusta 2026. godine. Kao glavni uzroci pada navedeni su: suzdržane izjave američkih zvaničnika prema Iranu, politički pritisak nakon međuizbora i snažniji USD.
Sredinom sedmice je cijena nafte blago povećana dok su investitori procjenjivali diplomatske signale u vezi sa sukobom na Bliskom istoku i oporavak pomorskog saobraćaja kroz Hormuški moreuz.
U četvrtak je cijena nafte ponovo povećana nakon izjava predsjednika Trumpa da sporazum s Iranom nije potreban jer SAD drže Hormuz i novac Irana.
U petak se cijena ovog energenta kretala u uskom rasponu. Posljednji podaci američke uprave za energetske informacije pokazali su skok komercijalnih zaliha sirove nafte u SAD-u za 4,7 miliona barela, dok su prognoze potražnje smanjene zbog slabije potrošnje. Međunarodna agencija za energiju objavila je da se globalna ponuda nafte vratila u suficit prvi put od početka sukoba s Iranom, jer se izvoz iz Perzijskog zaljeva oporavlja brže od potražnje.
Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 88,56 USD (EUR 80,34), što predstavlja smanjenje od 2,50% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Cijena jedne fine unce zlata na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila je 4.070,80 USD (EUR 3.653,24).
Na početku sedmice cijena ovog plemenitog metala blago je povećana kako je došlo do snižavanja cijene nafte, a što je smanjilo očekivanja da će Fed nastaviti povećavati kamatne stope.
U utorak je cijena zlata snižena nakon izjava zvaničnika Feda koji su signalizirali dodatna povećanja kamatnih stopa Feda.
Sredinom sedmice zabilježeno je ponovno snižavanje cijene ovog plemenitog metala kako zbog očekivanja da će Fed povećati kamatne stope u decembru tako i zbog aprecijacije USD.
U četvrtak je cijena zlata nastavila bilježiti sniženja nakon rasta očekivanja da će Fed nastaviti provoditi restriktivniju monetarnu politiku usljed visoke inflacije.
Na kraju sedmice cijena zlata kretala se u uskom rasponu. Objavljeni podaci o proizvođačkim cijenama u SAD bili su podrška cijeni ovog plemenitog metala, a time i razlog što zlato nije gubilo na vrijednosti.
Cijena jedne fine unce zlata na kraju sedmice iznosila je 3.884,49 USD (EUR 3.523,99), što predstavlja smanjenje od 4,58% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.